

Brusel 28. května 2021
(OR. en)

9048/21

LIMITE

COMPET 387
MI 379
JAI 586
TELECOM 221
CT 71
PI 40
AUDIO 57
CONSOM 124
CODEC 746

Interinstitucionální spis:
2020/0361(COD)

POZNÁMKA

Odesílatel:	Předsednictví
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Č. předchozího dokumentu:	8150/21
Předmět:	Boj proti nezákonnému obsahu online v souvislosti s návrhem aktu o digitálních službách – politická rozprava

I. Situace a současný stav

Dne 15. prosince 2020 předložila Komise balíček návrhů týkajících se aktu o digitálních službách, který zahrnuje návrh nařízení o jednotném trhu digitálních služeb (akt o digitálních službách¹) a návrh nařízení o spravedlivých trzích otevřených hospodářské soutěži v digitálním odvětví (akt o digitálních trzích²).

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020PC0825&from=cs>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020PC0842&from=cs>

Pracovní skupina pro konkurenceschopnost a růst, která návrh aktu o digitálních službách projednávala od prosince 2020, nedávno dokončila jeho první čtení. Většina delegací si stále ponechává ke znění výhradu přezkumu. Dne 27. května 2021 byla Radě pro konkurenceschopnost předložena zpráva o pokroku a očekává se, že první přepracované znění, které vypracuje předsednictví po přezkoumání prvního kola připomínek členských států, bude vydáno v červnu.

Návrh aktu o digitálních službách obsahuje ustanovení, která mají velký význam pro oblast spravedlnosti. Nastoluje otázku vhodné rovnováhy mezi odstraňováním nezákonného obsahu a ochranou základních práv, zejména svobody projevu, jak je zakotveno v Listině základních práv Evropské unie a v Evropské úmluvě o lidských právech. Rovněž obsahuje procesní pravidla pro odstraňování nezákonného obsahu³ online a záruky pro uživatele, jejichž obsah byl poskytovateli zprostředkovatelských služeb omylem vymazán. Jeho cílem je tedy podpořit změnu systému pro odhalování a odstraňování obsahu, který je považován za nezákonný, a stanovit povinnosti náležité péče pro poskytovatele služeb s cílem zajistit zavedení účinných postupů pro boj proti nezákonnému obsahu a řešit systémová rizika týkající se velmi velkých platforem.

Další významný aspekt návrhu se týká užší spolupráce s příslušnými orgány veřejné správy a mezi nimi, přičemž mezi další aspekty, které mohou mít význam pro oblast spravedlnosti, patří teritorialita, příslušnost a přeshraniční účinky, vztah a interakce mezi aktem o digitálních službách a dalšími stávajícími nástroji (například nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/784 ze dne 29. dubna 2021 o potírání šíření teroristického obsahu online a návrh týkající se nástrojů pro elektronické důkazy, jakož i směrnice 2011/93/EU ze dne 13. prosince 2011 o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a proti dětské pornografii).

V této souvislosti se portugalské předsednictví Rady rozhodlo zařadit návrh aktu o digitálních službách jako bod jednání neformální videokonference ministrů spravedlnosti, která se konala dne 11. března 2021. Při této příležitosti považovalo několik členských států za nezbytné úzce spolupracovat s orgány pro konkurenceschopnost, aby během jednání byla náležitě řešena ustanovení, která jsou pro oblast spravedlnosti relevantní. Předsednictví dospělo k závěru, že je zásadní, aby orgány Rady pro spravedlnost a vnitřní věci probíhající rozpravu i nadále sledovaly.

³ [„nezákonným obsahem“ se rozumí jakékoli informace, které samy o sobě nebo ve vztahu k určité činnosti včetně prodeje zboží nebo poskytování služeb nejsou v souladu s právem Unie nebo právem některého členského státu, a to bez ohledu na přesný předmět či povahu tohoto práva \(čl. 2 písm. g\)\).](#)

Na neformálním zasedání Koordinačního výboru v oblasti policejní a justiční spolupráce v trestních věcech, které se konalo dne 10. května 2021, předsednictví opětovně zdůraznilo, jak velký význam má návrh aktu o digitálních službách pro oblast spravedlnosti a vnitřních věcí. Následovala plodná diskuse o aktuálních otázkách týkajících se příkazů k přijetí opatření proti nezákonnému obsahu a příkazů k poskytnutí informací (články 8 a 9 návrhu) a oznámení podezření na trestné činy (článek 21 návrhu). Delegace se proto domnívaly, že by bylo užitečné, aby byla objasněna minimálně pravidla zakotvená v člancích 8 a 9, a zdůraznily, že je třeba zajistit, aby znění návrhu nařízení bylo všem zúčastněným stranám jasné, pokud jde o jeho dopad na trestní soudnictví. V tomto ohledu Komise odpověděla, že návrh nařízení je v podstatě *lex generalis* a že podmínkami a požadavky stanovenými v tomto nařízení, jež se vztahují na příkazy, nejsou dotčeny ostatní akty Unie, včetně oblasti trestního soudnictví, které stanoví podobné systémy přijímání opatření proti konkrétním druhům nezákonného obsahu nebo pro poskytování informací v konkrétních odvětvích (čl. 1 odst. 5, čl. 8 odst. 4 a čl. 9 odst. 4). Mnoho delegací také kritizovalo znění článku 21 a poznamenalo, že pojem „závažné trestné činy ohrožující život či bezpečnost osob“ nebyl v návrhu nařízení vymezen a mohl by vést k právní nejistotě.

Aktuální stav těchto témat je uveden níže.

II. Příkazy k přijetí opatření proti nezákonnému obsahu a příkazy k poskytnutí informací (články 8 a 9)

Účelem těchto ustanovení je zavést určité minimální prvky, které přeshraniční příkazy (ustanovení se rovněž vztahují na vnitrostátní příkazy) k přijetí opatření proti nezákonnému obsahu nebo příkazy k poskytnutí informací musí obsahovat. Tyto příkazy mohou být vydány přímo příslušným orgánem v členském státě poskytovateli služeb v jiném členském státě. Cílem návrhu aktu o digitálních službách je rovněž stanovit poskytovatelům služeb povinnost informovat o přijatém opatření vydávající orgán. Návrh aktu o digitálních službách neposkytuje právní základ pro vydání příkazu ani pro vymáhání jeho výkonu. Základ pro vydání nebo výkon příkazu proto může vycházet z unijních *leges speciales* nebo z vnitrostátních právních předpisů. Návrh aktu o digitálních službách obsahuje harmonizovaná pravidla pro vymáhání povinnosti poskytovatele zprostředkovatelských služeb poskytnout zpětnou vazbu k příkazu.

Byly vzneseny otázky, zda by se u tohoto požadavku na zpětnou vazbu nemělo uvažovat o nějaké lhůtě, přičemž je třeba mít na paměti, že lhůty pro odstranění konkrétního nezákonného obsahu nebo pro předložení konkrétní informace by podléhaly příslušným vnitrostátním a unijním právním předpisům, na jejichž základě jsou příkazy vydávány (tyto lhůty se mohou v závislosti na druhu obsahu nebo právních předpisech výrazně lišit).

Rovněž se jednalo o tom, zda by bylo vhodné, aby tyto příkazy byly pro poskytovatele služeb povinné. Bylo však rovněž uvedeno, že nařízení tohoto druhu již mohou být závazná prostřednictvím *leges speciales* nebo vnitrostátních právních předpisů a že akt o digitálních službách nemusí být, vzhledem ke své horizontální povaze, pro taková ustanovení o zmocnění vhodným prostředkem. Některé ze vznesených otázek lze vyřešit jasnějším formulováním prováděcích ustanovení a bodů odůvodnění návrhu aktu o digitálních službách.

Zejména pochybnosti ohledně přesného dopadu doložky o nedotčení ve vztahu k vnitrostátnímu trestnímu právu procesnímu v souladu s právem Unie podle čl. 8 odst. 4 a čl. 9 odst. 4 jsou známkou toho, že by mohlo být dále vyjasněno vypracování nového systému příkazů s cílem zajistit, že nebudou ovlivněny stávající nástroje EU v oblasti justiční spolupráce, pokud jde o opatření proti nezákonnému obsahu.

Některé delegace rovněž trvaly na tom, že je třeba vyjasnit, že článek 9 by se neměl vztahovat na předávací a uchovávací příkazy, jak je navrženo v návrhu nařízení o evropských předávacích a uchovávacích příkazech pro elektronické důkazy v trestních věcech. Ačkoli čl. 1 odst. 5 návrhu aktu o digitálních službách jasně stanoví, že návrh nařízení o předávacích a uchovávacích příkazech bude považován za *lex specialis*, mohlo by být dále vyjasněno, že uvedené nařízení rovněž není dotčeno čl. 9 odst. 4.

III. Oznámení podezření na trestné činy (čl. 21 odst. 1)

Článek 21 návrhu aktu o digitálních službách ve stručnosti uvádí, že online platforma musí neprodleně informovat dotčené donucovací nebo justiční orgány o podezření, že došlo, dochází nebo pravděpodobně dojde k závažnému trestnému činu ohrožujícím život či bezpečnost osob, a poskytne veškeré dostupné příslušné informace.

Toto ustanovení rovněž vzbuzuje znepokojení, zejména z hlediska jeho oblasti působnosti. Byly vzneseny otázky, zda existuje rozumné odůvodnění pro osvobození malých a mikro online platforem od povinnosti informovat příslušné orgány o spáchání závažných trestných činů ohrožujících život či bezpečnost osob.

Na druhé straně znění pouze uvádí, že orgány by měly být informovány „neprodleně“, aniž by uvádělo pevnou lhůtu pro tuto informační povinnost.

Kromě toho je možné považovat za nezbytné vyjasnit, na které „závažné trestné činy ohrožující život či bezpečnost osob“ se informační povinnost vztahuje, například zavedením seznamu příslušných trestných činů nebo uvedením dalších příkladů v bodě odůvodnění.

IV. Otázky pro ministry

Vzhledem k výše uvedeným záležitostem se ministři vyzývají, aby se z hlediska trestního soudnictví podělili o své názory na tyto otázky:

- a) **Domníváte se, že by se mělo zlepšit znění návrhu aktu o digitálních službách, aby bylo možné reagovat na zjištěné obavy, které se týkají článků 8 a 9 a jsou podstatné pro oblast spravedlnosti? Pokud ano, jaké konkrétní aspekty by měly být stanoveny?**

- b) **Pokud jde o článek 21, domníváte se, že je nezbytné vyjasnit oblast působnosti a pro účely návrhu aktu o digitálních službách zejména pojmy „závažný trestný čin ohrožující život či bezpečnost osob“ a „neprodleně“?**